

[Valdemar Sørensen.]

ningen, at jeg for mit Vedkommende ikke kan se, at det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har nogen som helst Ret til at kræve, at Støtten til Byggeriet udelukkende skal reserveres den af ham angivne Byggesmaade.

Jeg tror, man ser forkert paa Realiteterne, hvis man mener, at man over for en Lovgivning som den foreliggende, der dog ogsaa skal være en Hjælp i en akut Boligsituation og afhjælpe en Mangel paa billige smaa Lejligheder som den, vi faktisk staar over for bl. a. i denne By, kan ræsonnere saaledes, at de Beløb, der her stilles til Raadighed, hellere skulde være stillet til Raadighed udelukkende for Parcel- og Rækkehusbyggeriet. Alene Afstanden fra Arbejdspladsen forhindrer i Tusindvis af Mennesker i at gøre Brug af et saadant Byggeri. Jeg synes, man bør se ædrueligt ogsaa paa disse Ting, og jeg tror ikke, det er helt rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at Parcel- og Rækkehuse i Almindelighed er billigere end det andet Byggeri. Det Standardbyggeri, som foregaar i Etagebyggeriet, har dog i visse Henseender, bl. a. med Hensyn til Prisen, et Fortrin, som man ikke kan afdisputere det.

Naar man tænker lidt over den Pris, det ærede Medlem nævnte, de 80 Kr. i maanedlig Leje for et Rækkehus i København, saa maa jeg dog sige, at paa samme Tid som denne Rækkehusbebyggelse blev opført, blev der her i Byen opført nogle 1 Værelses Lejligheder med 3 Kamre og 2 Værelses Lejligheder med 2 Kamre for en Pris, der var nogenlunde den samme som disse 80 Kr., i almindelig Etagebebyggelse. Jeg tror derfor ikke, at man i Almindelighed kan sige saa stærkt, som det ærede Medlem gør, at ved en Bedømmelse er Prisen udelukkende til Fordel for Parcel- og Rækkehuse.

Noget andet er naturligvis, at hvis man gaar ned til skrabet Bebyggelse, hvis man lægger Parcel- og Rækkehusene saa langt ud, at Grundene er meget billige, og hvis man endelig fritager dem for de meget hyppigt strenge Regler i Byggevedtægterne, der forlanger Dimensioner, som er nødvendige for en lav Cottage-Bebyggelse, hvis man vil gøre mange af den Slags Ting og saa standardisere, vil man naturligvis ved en Parcel- og Rækkehusbebyggelse kunne komme ned paa væsentlig lavere Priser end for Etagebyggeriet. Men saa maa man ogsaa til Gengæld huske, at saa flytter man den Befolkning, der er Tale om, meget langt væk fra de centrale Steder, hvor

de har deres daglige Arbejde og daglige Virksomhed, og lægger derved et Plus til den Boligudgift, de faar.

Jeg er villig til at gøre en Del af det alligevel, fordi jeg regner de Livsforhold, hvorunder Folk kommer til at leve, for langt anderledes gode end i Byerne. Jeg vil bare vægre mig imod den Antagelse, at det økonomisk set skulde være helt af Vejen at bygge billige Lejligheder i Etagebyggeri i Byerne.

Desuden rejser det ærede Medlems Plan ogsaa i meget skarp Form det Spørgsmaal, hvad man skal gøre over for Kommuner, som stiller sig uvilligt til at faa et saadant Byggeri kastet ud fra en stor Kommune til en landlig Nabokommune. Det er et Problem, vi bl. a. ogsaa har beskæftiget os med i Udvalget. Og naar det ærede Medlem saa stærkt taler om, hvad man skal gøre for Parcel- og Rækkehusbebyggelsen, maa jeg sige, at det ærede Medlems Parti var ikke villigt til at faa Kauteler ind i Loven mod den Slags uvillige Kommuner, saa de kunde bringes til Fornuft, og saadanne Bestemmelser hører i hvert Fald med. Hvis man ser paa Byggeforholdene i Storkøbenhavn og Landkommunerne der, vil enhver indrømme, at saadan som Forholdene ligger, er et almindeligt socialt Byggeri, der tager hele det store Omraades Boligforhold i Betragtning, meget besværligt, netop fordi hver enkelt Kommune har sin Mening om, hvad den vil tillade i saa Henseende. Før man i Lovgivningen har Midler, som tvinger Kommunerne ind under et fælles Syn paa dette Spørgsmaal, før vil man alligevel ikke kunne komme til nogen virkelig Afgørelse af det.

Naar jeg dernæst vender mig til Parcelbyggeriet i Almindelighed, maa jeg sige, at Ændringsforslagene har i meget høj Grad forsøgt paa at give dette Byggeri et Stød fremad i økonomisk Henseende. I Lovforslaget havde man, som bekendt, kun forøget Laanesummen til Parcelbyggeriet med 1 Mill. Kr., som skulde anvendes til Parcel- og Rækkehusbyggeri i Hovedstaden og i andre Byer, medens der slet ikke var afsat noget til Parcelbyggeri i de egentlige Landdistrikter og i Byernes Landdistrikter. Det er i Ændringsforslagene ændret paa den Maade, at Beløbet til Byerne og de bymæssige Bebyggelser er forhøjet med 3 Mill. Kr., og at man har sat 1 Mill. Kr. ind til Parcel- og Rækkehusbyggeriet i Byernes Landdistrikter uden for selve Byerne. Det er jo et meget væsentligt Tillæg til den Hjælp, man efter det oprindelige Lovforslag havde tænkt at yde Parcelbyggeriet. Hertil kom-